

خزان طبیعت

خود را در پهنه داشت تعلیم و تربیت به نمایش می‌گذارند و بخش زیادی از جامعه و بلکل آن را متوجه فعالیت‌های خود می‌کنند. بیش از همه دبستانیان و از آن فراتر سال اولی‌های دبستانی- مثال پرندگان تازه‌پا- بر شاخه‌های رنگارنگ مدارس نخستین ذخیره‌های دانشی را به انبان خود سرازیر می‌کنند. افکار و سلائق متفاوت خویش را در راهی نوین به کار می‌بنند و حقیقتی را سنتین را در مقابل دیدگان نظام آموزشی آشکار می‌سازند که من آمدeman تا سرو دیدگیری را ادامه دهم می‌کوشم و از پا در نمی‌آیم تا ادامه‌دهنده راهی باشم که قدمتی به دیرینگی بشر دارد.

جنبیش و جوش و سروصدای این شمار عظیم دانش‌آموzan در ساعات ورزش پرنگ تر از سایر کلاس‌ها و توأم با سرور و وجود تلاش‌های بدنی است که زمینه پویایی آن‌ها را در سایر کلاس‌ها فراهم می‌آورند. معلمان آن‌ها می‌دانند هر کسی در طول زندگی خود تصمیم‌هایی می‌گیرد. آموزش و انتخاب شیوه صحیح زندگی مهم‌ترین تصمیمی است که این دانش‌آموzan باید اصول و مبانی اتخاذ آن را بیاموزند و به تدریج آموخته‌هایشان را در زندگی فردی و اجتماعی خود به کار بینند. مدرسه جایی است که در کنار والدین بهترین فرصتها را برای کودک نوآموز و سپس دانش‌آموز فراهم می‌آورد تا به دیدگیری مهارت‌های زندگی بپردازند.

هر چند کمک به دانش‌آموzan و جوانان برای رسیدن به تعالی همه جانبی وظیفه همه مسئولان جامعه است. همگان می‌دانند که این وظیفه و مسئولیت از خانه شروع می‌شود، در مدرسه پرورش می‌باید و در جامعه تکمیل می‌گردد اما، همیشه این سؤال مطرح بوده است که دانش‌آموzan چگونه می‌تواند شیوه زندگی سالم را برگزینند تا بتوانند تلاش‌های خود را به سمت تعالی سوق دهنند.

نهاد خانواده و در کنار آن نهادهای آموزشی غیرعالی- در درجه اول- وظیفه دارند به دانش‌آموzan و جوانان کمک کنند تا به اهمیت سلامت روحی، روانی و جسمی خود پی ببرند و هویت فردی خویش را بازیابند. دیگران با تلاش و کوشش فراوان- این اندیشه‌ها را برای ما به یادگار گذاشتند تا بدانیم آموزش واقعی در زمینه‌های زیر این امکان را فراهم می‌سازد تا این دیدگاه‌ها در متن زندگی کودک، نوجوان و جوان ساری و جاری شود:

^۷ مشارکت همیشگی در فعالیت‌های بدنی؛

در دور ایام، توقف لحظات آرزویی است محال. جهان طبیعت باباد خزان، فصلی را تجربه می‌کند که سبزینه‌ها به صورت زینه‌ها در می‌آیند و رنگین روزگار طبیعت با سردی هوا چهره‌ای دیگر می‌گشاید؛ عاشقان را به مهمانی دیگر می‌خواند و ویژگی زمان را ای قراری آن معروفی می‌کند. با این همه، بسیاری سکوت فصل خزان را می‌پسندند و آن را باب طبع خود می‌دانند. به هر روی، گردش ایام با خود حکایت‌ها دارد. بر برگ‌های زرد خزانی نوشتهدان

سریسته نکته‌ها که سینجی است این جهان هر برگ خزان خواند از دور روزگار افسانه شگرفم در گوش بی‌زبان

گوید که نیستی است سرانجام هر چه هست
گوید که پیری است تو را در بی، ای جوان
گلهای بی‌وفا همه رفتند از چمن

زان سان که کس نیاید از آنان دگر نشان
بستان چوزلف دلبر از نسیم صبح
آشفته گردد از وزش باد مهرگان

ای نوبهار حسن به باع آ که هر درخت
گردد پی نثار به پای تو زرفشان

فصل زیبای پاییز که به حُسْن گل و گلاب پروریده
نیست، عاشقان خود را به کنار پنجه‌ها می‌نشانند
و با صد ناز و افسون، فرا رسیدنش را با آواز و می و
عشوه‌گری به رخ می‌کشد؛ بهطوری که بسیاری را سر

ذوق می‌آورد تا در وصفش بسرازند.
بی می نتوان برد به سرفصل خزان را
ساقی بده آن جام پر از خون روان را

گر باد خزان خون رزان ریخت به گلزار
بر خون رزان ده ثمن برگ و خزان را

اما برای دستاند کاران کار آموزش پرورش، فصل
خران، بهار طبیعت یاد دادن و یادگیری است. با عبور
گرمای تابستانی و آغاز وزش بادهای پاییزی، پایگاه‌های آموزش دوباره رونق می‌گیرند. بلبان این بهار در مرکز آموزشی دست به چنگ و عود و نی می‌برند و هر کدام نغمه‌های خویش را می‌سرازند. هر چند در طبیعت راستین به جز زردی یک دست، رنگی دیگر جلوه‌گری نمی‌کند، در بهار دانش و آگاهی، الون گوناگونی در آسمان زیبای اندیشه می‌نشینند و مرغان علم و آگاهی بر شاخه‌های گل در مرکز آموزشی قیل و قال هستی را می‌سرازند.

بدون تردید، دانش‌آموzan بارقه‌های اصلی الون گلگون نظام آموزشی کشوند که بر تارک پاییز، لاله‌های رنگین

**نهاد خانواده
و در کنار آن
نهادهای آموزشی
غیرعالی- در
درجة اول-
وظیفه دارند به
دانش آموزان و
جوانان کمک
کنند تا به اهمیت
سلامت روحی،
روانی و جسمی
خود پی ببرند
و هویت فردی
خویش را بازیابند**

و به عار دانش

ماندگار شود.

یادآوری این نکات از این نظر مهم است که رعایت همه اصول یاد شده، زمینه را برای یادگیری مطلوب فراهم می‌آورد. توجه به این نظرگاه‌ها از آن روی باید مهم تلقی شود که برای کودکان و جوانان، فرصت انتخاب‌های سالم و رفتارهای مدنی رادر حد نسبی فراهم می‌آورد و آن‌ها را آگاهانه- و نه از روی اطاعت کورکورانه - به سوی تعالی همه‌جانبه سوق می‌دهد.

به عقیده یکی از نظریه‌پردازان بزرگ تعلیم و تربیت جهانی، در یک نظام آموزشی کارآمد برنامه‌های درسی دانش‌آموزان باید مشحون از آموزش حقوق انسانی، برابری با وجود تفاوت‌های زبانی، و فرهنگی و حساس بودن نسبت به اهمیت همدلی در مسیر ساختن جامعه‌ای آباد و آزاد باشد. در تحقیق این رویای دیرپایی همه صاحب‌نظران، بدون تردید درس آزاد ورزش در مدارس امن و سالم، با حذف تنفر و تبعیض و تأمین روبایردازی کودکان و نوجوانان بار اصلی را به دوش می‌کشد تا کودکان از همان آغاز بدانند دنیایی پر از صلح و آرامش - که اکنون به رویای دست نیافتنی بشر تبدیل شده است - به شرطی قابل تحقق است که همه اصول انسانی و مقررات ساده در میدان ساده ورزش در مدارس تمرین شود و اگر بتوانست بزرگانی در صحنه اجتماع بگذرانند و بگذرند، باید همین شیوه را در میدان‌های ساده زندگی بیاموزند که در مدرسه و بهویژه در کلاس و دروس تربیت‌بدنی تحقق یافته است.

نصیحت در میدان آموزش و پرورش و به کارگیری اصول مورد نظر در زندگی کودک و نوجوان، اگر هم پذیرفتنی باشد باید چنین باشد:

ای پسر، ملک جهان جاوید نیست
بالغان را غایت امید نیست

پیشوا کن عقل دین اندوز را

مرجع فردانش امروز را

هر عمل دارد به علمی احتیاج

دانش از کوشش همی گیرد رواج

آنچه خود دانی روش می‌کن بر آن

و آنچه نی، می‌پرس از دانشوران

پند و اندرزهای مناسب در نظام آموزش و پرورش زمانی اجرایی می‌شود که دانش به کوشش و کوشش به عمل تبدیل شود؛ و لاآ، روش‌های دیروز ادامه می‌باید و مشمول

این شعر حضرت حافظ می‌شود که

خامان ره نرفته چه دانند ذوق عشق

دریادلی بجوی، دلیری، سرآمدی

۶ آموزش روش استفاده از خوردنی‌های سالم؛

۷ رعایت نظافت و بهداشت فردی؛

۸ استفاده از نکردن از هر نوع مواد دخانی؛

۹ پرهیز از مصرف مواد مخدر؛

۱۰ دعوست یابی و داشتن روابط خوب و سالم با دیگران؛

۱۱ شناخت ویژگی‌ها و استعدادهای فردی؛

۱۲ برخورد اصولی با ابزارهای فناوری و استفاده صحیح از آن‌ها در جامعه.

همه این دیدگاه‌ها باید در نهاد مقدس خانواده بروید

و در محیط امن مدارس پرورش یابد. ناپیوستگی این دو

نهاد دستیابی به رشد مطلوب را ناممکن می‌سازد. محیط فیزیکی امن و مدرسه سالم به همان اندازه محیط خانواده

آرامش فکری و روانی کودک و جوان را بنا می‌نمهد.

در تارک این دیدگاه‌ها «مشارکت مؤثر در فعالیت‌های بدنش» در زندگی روزانه قرار دارد. محیط خوب و

هیجان‌انگیز مدرسه و وجود معلم ورزش با انجیزه و

آشنا با گسترش مهارت‌های زندگی، کودک و جوان را

تشویق می‌کند تا آنچا که می‌تواند به سمت خوبی و

مسالتم‌جویی حرکت کند و اندیشه‌های خود را در حد

کمال متعالی سازد. به همین دلیل است که فیلسوفی

که بازی‌های المپیک را بنانهاده، با صراحت هدف خود را رسیدن جوانان به تعالی همه‌جانبه از ره‌آورد شرکت در

فعالیت‌های بدنش و ورزشی برمی‌شمرد.

نه تنها در ایران، بلکه در بخش‌هایی دیگر از این جهان

پهناور نیز هنوز مراکز آموزشی، متولیان آن‌ها و در

بعدی گستره معلمان ورزش برای رساندن دانش‌آموزان

و جوانان به این حد از تعالی توأم‌مند نشده‌اند. بخشی

از رسالت مدرسه سالم که معلم ورزش می‌تواند در آن

مهم ترین نقش را ایفا کند - فراهم آوردن فرصت شرکت

در برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش برای همه دانش‌آموزان

در هر رده سنی است. در کنار آن، در مدرسه امن و پویا

همه موظفاند تفاوت‌های فردی و فرهنگی را محترم

بشمارند. در این میان اهمیت زیادی دارد که معلمان

ورزشی در مشارکت دادن دانش‌آموزان در فعالیت‌های

بدنی، فقط سطح مهارت و کارایی در میدان‌های مسابقاتی

را مدنظر قرار ندهند؛ چون همین امر، نخستین ریشه‌های

تبیعیض رفتار و آزارها و اذیت‌های روحی و روانی و دلهره

داشتن از مشارکت در فعالیت ورزش را در وجود کودک

نهادینه می‌کند که پیامدهای آن به همان دوره کودکی

محدود نخواهد ماند. مدرسه امن و سالم، والدین و جامعه

را در همه امور مدرسه دخالت می‌دهد تا نقش ارزنده

فعالیت بدنش در ارتقای سلامتی دانش‌آموزان و جوانان

مدرسه امن و
سالم، والدین
و جامعه را
در همه امور
مدرسه دخالت
می‌دهد تا نقش
ارزنده فعالیت
بدنش در ارتقای
سلامتی
دانش‌آموزان و
جوانان ماندگار
شود

سردبیر